

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOLI:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmonă prima-oară 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cat și pentru inserțiuni, sunt să se trimită la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Lupta noastră.

De mulți ani noi Români luptăm pe terenul științific, literar, artistic, social și politic, și putem afirma, că pe fiecare teren am făcut progrese frumoase.

Dintre toate aceste cel pe care mai mult am luptat este cel politic. Si dacă nu s-ar fi aflat mulți printre noi, cari pentru a se susține materialmente, au fost gata a se omori moralmente, sigur că ne-am aflat pe altă treaptă.

Dar, durere, că mulți dintre noi când au ajuns la cel mai înalt stadiu al luptei, pentru interese proprii, au desertat, aducându-ne prin aceasta eărăsi la starea, în care ne aflam când am început lupta, dacă nu și mai îndărăt.

Si acesta e cel mai mare păcat ce au putut săvîrși vreodată în viață.

Aci îmi vine în minte istoria cu dracul lui Milton, pe care l'a trăntit D-zeu din lumina cea mai sublimă în întunericul cel mai din afară, și putem zice că nici el n'a fost mai jos decât unii dintre noi Români, pentru că acest drac, n'a sărutat mâna dușmanului seu, ca mulți de ai nostri, ci ridicându-se din cel mai adânc și mai infect nămol să luptat cu milioanele de piedici ale întunericului spre a ajunge la imperiul luminei, pe care voia să o otrăvească prin căutările sale violente și respiraționea sa rebelă.

Va să zică acel drac n'aflat de grea luptă cu întunericul, numai pentru a ajunge la lumina, pe care căuta a o tulbura; și nouă să ne pară grea luptă

pentru a ajunge la lumina pe care o dorim?

Trist lucru, dacă nu mai merităm nici comparația cu dușmanul luminei. Cele-ce se petrec de prezent între Maghiari față de noi, par a ne demonstra, că încercările celor cari vreau să ne umilească întrec lipsa noastră de rușine, cu alte cuvinte: ne-a mai rămas încă destulă pricepere pentru a cunoaște, că cei-ce ne exploatează, o fac asta numai în speranța unei totale resignații din partea noastră.

Dacă așa e, atunci ne aflăm în stadiul cel mai periculos al vieții noastre sociale și politice, pentru că Românul, îndată ce simte că se află la începutul triumfului se dă înapoi. Ca și-când nu i-ar placea triumful.

Dacă dușmanii nostri au putut continua atâtă timp cu fărădelegile lor, aceasta nu o putem atribui prostiei noastre, ci mai mult răbdării proverbiale a neamului românesc, care, până nu vede unghia dușmanului însipătă în gâtul seu, nu ridică mâna spre a se apăra.

Ar trebui însă ca nime dintre noi să nu se lasă pradă gusturilor trecătoare, și să nu sacrifice viitorul de secoli al poporului român pentru a avea un sfert de oră de petrecere, poate imaginată! Se aratea fiecare, că lupta noastră de abia cătiva ani înainte și principiile frumoase, la cari odinioară ne închinam în starea noastră de inocență politică, n'au căzut în inimile noastre numai că sămenea din evangelie între spini sau pe piatră, ci în pămînt bun, aducând roade cu sutele.

Fericit bărbatul, care poate privi

cu fermitate și cu veselie în fața soarelui mândru și a cărui lumină magică nu-i scoate în obraz roșăru rușinei pentru faptele comise la întunericul noptii în contra semenilor sei, sau chiar în contra națiunii întregi.

Să ne nisuum deci cu toții ca în fața națiunii noastre să stăm cu fruntea ridicată și negenați, căci numai astfel ne vom putea numi fericiți!

Noul șef al cancelariei de cabinet.

Fostul director al cancelariei de cabinet civilă a M. S. baronul Braun, și-a dat demisiunea din cauza bătrânetelor. În locul lui M. S. a numit pe cavalerul Schiessl.

Renta scoalelor dela Brașov.

Se va da de aci înainte, în urma unei înțelegeri făcute între guvernul român și cel ungur, astfel, că cupoanele rentei să meargă întâi la Pesta și de acolo să le primească Metropolia din Sibiu, care le va transmite apoi bisericii St. Nicolae din Brașov. Guvernul va primi apoi dela biserică în fiecare an, prin mijlocirea metropoliei, căte o socoată despre acea rentă.

Englezii și D-zeu. Deputatul englez Smith publică în «Times» o scrisoare, în care zice între altele: »Noi Englezii am uitat de tot, că există D-zeu. Viețea noastră națională în anii din urmă a fost plină de închipuiri și aragonță. Moravurile noastre sunt ușurele. Națiunea noastră a meritat disciplinarea aceasta. Noi Englezii să ne spovedim păcatele naționale și să cerem iertare dela D-zeu.

Confiscarea „Patriei“. Ziarul din Cernăuți, »Patria«, a fost de nou confiscat. Numărul confiscarilor din estan al ziarului se urcă la 46.

să găsesc într-un anotimp cauza de răs când el produce clasei inferioare lacrimi.

Însă cu toate acestea în iarna cea crudă, pe când o parte a societății banchetuește și se înveselește, pe când o parte diuță insa, și cea mai mică, uită asprimea climei în saloane încălzite, în mijlocul unor persoane vesele, cealaltă parte, parte cea mai mare suferă prin niște bordei întunecioase și friguroase dorind timpul frumos.

Și o asemenea stare de lucruri n'ar trebui să fie! Cel ce se bucură ar putea da lungilor sale seri alt scop, alt obiect-de căt numai acela al petrecerii, ar putea găsi în intimitatea întunericilor prietenesci alte satisfacții de căt acelea ale drăgostelor și întregilor galante de salon, îndreptându-și cugetul milos la acei nefericiti, cari nu pot binevenita venirea iernei.

Chiar cu prețul de-a deveni curios, eu nu voi sfătu pe prietenii mei cei bogăți să-și ia aer de lions, nume care arată tot ce este mai nefolositor și mai îngâmat în societatea de azi.

Le voi spune din contră: observați ceea ce pretind cerințele unei bune ereșteri, nu vă perdeți anii cei mai frumoși în petreceri periculoase și morale, nu vă opriți la victorii cari știți ce lacrimi costă. Nu căutați

Invingerea Cehilor.

Lupta Cehilor contra ministerului Clary n'a rămas fără rezultat, căci el după scurt timp de guvernare a trebuit să demisioneze și să cedeze altuia locul seu, care din nou are să se străduească a face o împăcare între Germanii și Cehii austriaci. Cea-ce mai ales i-a indemnizat pe Cehi să ducă o luptă de răsunare contra ministerului Clary, a fost, că acela le-a desființat ordonațele de limbă, date de contele Thun, care la timpul seu a fost constrins să demisioneze din cauza obstrucționii Germanilor. Va să zică ori cine va fi pus în fruntea guvernului din Austria, acela are să se luptă cu două curente, cari sunt, după cum se vede, de o egală putere, căci nici Cehii nici Germanii nu lasă nimic din pretensiunile lor. De aceea se poate constata că sigur, că până ce între aceste două partide nu se va stabili o înțelegere frațească, care să mulțumească și pe unii și pe alii, până atunci înzadar sunt toate schimbările de guvern, căci starea critică în care se află Austria, întru nimic nu se va ameliora. A ajunge în fruntea guvernului austriac, și de-acolo a căuta să mulțumești numai pe unii, astăzi nu mai merge. Un bărbat de stat, căre voie să conducă destinele țării înțelește și spre binele patriei, acela trebuie să fie afară de ori-ce influență, și în primul rând să se năsească a croi calea de împăcare între cele două partide contrare, și numai după aceea să păsească la rezolvarea problemelor ce i-se impun, căci la din contră toate vor rămâne numai o încercare zadarnică, care va da și mai mult de lucru, urmașului seu. Dacă Clary să nu învoi a guverna conform §. 14 și azi ar fi încă în fruntea guvernului, dar el fiind așa zicend un prea mare părtinator al Germanilor, nu s'a învoit. Astfel i-a urmat acum Wittek care se va folosi de acel §. pentru că se poate stabili încă unele puncte din pactul vamal cu Ungaria, și apoi de sigur că și el se va duce căt de curând, căci nu se prevede nici o schimbare care să-i asigure poziția.

FOITA „REVISTEI ORĂȘTEI“**Fluierul lui Iancu.**

O janică doină răsună din munti,
Ne cântă de lupte cu dușmanii crunți,
De lupte frumoase purtate de moșii,
In contra barbarilor mult numeroși...

Un fluier o cântă. E fluier vrăjit..
Menit să deștepte un neam istovit,
De relo și chinuri amarne bătut,
Si care pe lume se crede perdut...

E fluierul magic al **Iancutui** brav,
Ce 'ndeamnă la luptă puternic și grav...
Popor ascultă, tresare 'ntărit...
Si jură să nu se mai lasă 'njosit!

Se sgudule munți... Si văi românești
Se umplu de sfintele glasuri ceresti,
Ce varsă credință în neam 'ntristat,
Nădejdea isbândei și dor de luptă...

Se 'nșirue tineri voinici și decisi
A da înainte pe greu povîrnis,
Si cete formează de bravi luptători...

— Cuprinși sunt dușmani de ai groazei fiori...

...Răsar din trecutul de glorie plin,
Imagini mărețe, cu zimbet senin,
Energiile ne 'ndeamnă la luptă pe noi,
Perfecții, tribunii cu nimbi de eroi...

Si fluierul cântă aprins, mai aprins...
Văpaia de luptă pe toti i-a încins...
Si fluierul cântă năpraznic acum...
Pornit e tot neamul pe-al luptelor drum!...

Tu Iancule mândru, adormi linistit,
Trezit-ți ai neamul.., Ear el oferit
E gata de luptă în numele tău,
— Așa să-i ajute d'acum Dumnezeu!

Ioan Scurtu.

Iarna și binefacerea.

Jos iarna! zice vocea miserabilă a colibei.
Trăiască iarna, murmură vocea cea dulce a saloaului.

Dar n'ar trebui să existe o asemenea nepotrivire de simțmintă; n'ar trebui să fie o asemenea deosebire de manifestații la sosirea iernei.

După-cum fiece vîrstă a omului poartă în sine propria-mângăiere, propria-mărturie, când viața este petrecută înțelește, aşa și orice clasă socială, în diferitele faze ale timpului, ar trebui să-si găsească propriile sale mulțumiri.

Voiu să zic, că ceea-ce într'un anotimp produce plăcere unui strat social, n'ar trebui să fie spre durere altuia. O clasă nu trebuie

stimularea simpatiilor voastre spunând vorbe fără nici un înțeles; lăsați la o parte lenea cu care vă mândriți și căutați mijloace de-a avea niște ocupări mai întăritoare, mai curate și mai bune, gândindu-vă la cei-ce surferă. Si cea mai bună întrebunțare a timpului este binefacerea.

Eu recomand mai ales opera umană de a ajuta pe acea parte din neamul omenesc, care fu hotărâtă de providență să intrunească tot ceea-ce este în univers mai placut și mai deliciat.

Al vostru să fie, frumoase d-ne, bunul gând de-a usură pentru cei-ce suteră aspirația anotimpului care înaintează.

Că va străuci de mult în saloanele auite, în odăile cele parfumate, frumusețea voastră încoronată de aureola milei și binefacerii!

Incântarea privirii voastre, a surisului vostru să nu o aștepte omul nesimțitor la suferințele altuia, și voi veți îndeplini astfel misiunea voastră în cel mai bun chip.

In toate acestea este amestecată și eterna cheștiune socială, care cred că vă va preocupa mai puțin când la apropierea cea înțeleaptă a anotimpurilor, pe când vocea dulce a salonului murmură: Trăiescă iarna! aceea a bordeiului să zică: Fie binecuvântată, fiind că nu mă spari!

Din România.

Misiunea română în Transvaal.
Mai. Sa Regele României a aprobat propunerea ministrului de răsboiu, pentru ca România să trimítă doi ofiicii în Transvaal, cari să urmărească operațiunile armatei buri și celei engleze în actualul răsboiu. Ministerul de externe, în urma intervenției ministrului de răsboiu, a cerut celor două state beligerante, ca să acordeze autorizații pentru acești doi ofiicii români, ceea-ce să îndemne, spre a urmări operațiunile răsboiului din Transvaal. Acești doi ofiicii sunt d-nii locotenent comandor Boerescu și loc.-colonel Stămbulescu.

comitetul național studențesc din Iași în ultima sa ședință a decis ca studenții să facă un perelinaj la mormântul lui Ioan Creangă în ziua de 2 Ianuarie 1900. Pentru organizația la mormânt s'a ales o comisie din sunul național studențesc compusă din R. Deoghehnie și I. G. Vizanti. Această comisie va lăua toate măsurile de organizare a acestui pelerinaj, invitând pe toți studenții să lăua parte la el. Studenții în corpore vor pleca de la sf. Spiridon, la cimitir. Ajunși aici vor depune o coroană pe mormântul lui Ioan Creangă, iar pe urmă, studențul R. Deoghehnie, va ține o cuvântare. La acest pelerinaj, pe lângă studenți, va lăua parte și lume străină admirătoare a talentului scriitor.

Dela Reuniunea meseriașilor.

Prima ședință literară, ce »Reuniunea meseriașilor români din Orăștie« a aranjat-o Dumineca trecută, a avut un succes peste așteptare de bun. La orele 7 și jum. seara, on. domn protopop V. Domșa, președintele Reuniunii, a deschis ședința print' un discurs ocasional și bine potrivit, în care a accentuat înosebi rolul și însemnatatea meseriașilor în viața publică și cea socială, spunând totodată că numai acela dintre noi se poate numi Român adevărat, care știe să spriginească și pe meseriași ieșitori din sinul neamului seu.

Punctul prim din program a fost poesia »Dela Herta 'n Dorobani«, declamată de d-șoara Safta Adamescu, care a mulțumit pe deplin publicul ascultător, dovedind tact și pricepere în declamarea poesiei.

Dl. Rusaliu Ionescu s'a produs apoi cu poesia »Numai una«, de G. Coșbuc, stîrnind mult haz prin modul cu care a știut-o predă, fiind mult aplaudat de public.

A urmat apoi piesa »Ultima dorință«, executată de dl. G. Cușuta, acompaniat la violonă de dl. Romul G. Nicoard. Piesa a fost căt se poate de bine executată și a plăcut foarte mult publicului, care a și răsplătit pe debutanți cu dese aplaude. Sus numiți dñi, la dorință publicului au mai executat o piesă.

Tot la acest loc îmi fiin de datorință să mulțumesc, în numele membrilor Reuniunii, dñor G. Cușuta și R. Nicoară pentru spriginul ce ni-lau dat, dorind ca și cu altă ocazie să binevoiască și ne sta întrajutor.

Poesia »Cu părul de aur«, declamată de d-șoara Marița Onofreiu, având în vedere că a fost cam grea de predat, deoarece aci trebuia să schimbe vocea în a unei copile tinere, aci în a unui bătrân, putem zice că încă a reușit destul de bine.

Dl. G. Dreghici ne-a delectat apoi prin declamarea poesiei »Tiganul la fugă«, prin ceea-ce ne-a convins pe toți, că d-sa este un humorist foarte bun, și că a înțeles pe deplin rostul poesiei.

»Peneș Curcanul«, declamat de dl. Ioan Budou încă a plăcut publicului. Observ numai atâtă, că dacă poesia ar fi fost mai rar și cu mai mult curagiu declamată, ea ar fi fost una dintre cele mai bune. Este deci de dorit, ca cu altă ocazie, dl. Budou, care de altcum a dovedit că are simț și pricepere, să se nisuiască a declama mai rar și a face și pausele de lipsă.

Cel mai reușit punct din program a fost însă, la tot casul, poesia »Dușmanele«, declamată de d-șoara Valeria Grof, care cu vocea-i sonoră și drăgălașă și prin gesticulații făcute, ne-a convins că pe lângă atragere de inimă pentru declamari, mai posede și un deosebit talent pentru acestea. Chipul predării a stîrnit în public adevărată plăcere. Dorim cu totii, ca căt mai des să avem fericierea a o vedea pe bină, pentru a ne putea delecta privindu-o și ascultându-o.

Sirul declamărilor s'a încheiat prin dl. Dumitru Martin, zelosul membru al comitetului, predând poesia »A căsca, căscare«, de H. G. Lecca. Despre dl. Martin încă nu avem decât cuvinte de laudă și dorință de a-l vedea și pe viitor între debutanți.

Tot dl. Martin la sfîrșitul ședinței a mulțumit on. publicului pentru binevoitorul seu sprigin. Răsultatul material al acestei ședințe, cu toate că intrarea a fost benevolă, totuși este căt se poate de mulțumitor, incassându-se suma de 12 fl. 93 cr.

Dând acest raport scurt, și văzând cum meseriași nostri se nisuesc fiecare căt mai mult pe lângă meseria să, să-și însușască și zicând că cartea, îmi vine în minte următoarea poesie:

„E însetat Românu de scriere și carte,
Așa cere progresul în ori-și-care parte,
Dorește 'n dor ferbințe să fie luminat,
Urmașul lui Traian tot astfel a ofstat;
Sosit-a dar' azi timpul să i-se dea dreptate,
Românu plugă în scriere și carte să dat;
Dar' el și numai el prin propria-i putere,
Avîntat spre culme 'n neajunsie și durere s'a ajutorat.
Una mai dorește, și aceasta s'a împlini,
Pe lângă plug și carte meseria și a fl.
E nespusă măngăierea în neamul românesc
Când plugar, cărturar, meseria de-o viață se întâlnesc,
Să înalte fiecare standură românesc,
Pe-acest pămînt numit: caminul strămoșesc.

Meseriașul.

INTEMPLĂRILE SĂPTĂMÂNEI

La 10 I. c. s'a ținut în Mercuria o conferință preotească, sub presidiul on. domn protopop Ioan Droc. Conferinței i-a premiers

serviciu divin, participând și poporul și elevii școalii în frunte cu Învățătorii lor. Înainte de a se purcede la ordinea zilei, s'a trimis o adresă omagială I. P. S. Metropolitului Ioan Mețianu. Dnii Romul Pop și Dumitru Panfilioiu au disertat apoi despre indiferentismul religios și mijloacele pentru delăturarea aceluia. Dnii Ilie Dobrotă și Ioan Lazar despre scăderile ce slăbesc forțele materiale ale poporului și mijloacele la ridicarea acelora, ear' dnii Nic. Dobrotă și Ignatie Filip despre mijloacele pentru ameliorarea dotării preoților. Au urmat pe urmă discuțiile asupra acestor disertații, la care a luat parte și dl protopop Droc.

In Prejmer, comit. Brașovului, s'a constituit o nouă agentură a »Asociației«. Din partea despărțimentului, a fost trimis ca delegat dl. Maior, care cu acest prilej a inaugurat și o bibliotecă nouă. Cuvîntul de binevenire l'a ținut dl. preot G. Ludu, ear' elevii școalii s-au produs cu cântări și declamații, ceea-ce face onoare învățătorului lor.

PACEA LUMII

Răsboiul din Transvaal.

Anglia cu nici un preț nu voie să lase pe sine pata de rușine ce a primit-o în urma înfrângerii ostilor sale din partea Burilor. De aceea acum s'a apucat, ca să-și adune toate forțele și să le trimită în Africa-sudică, mai ales infanterie călăreață, căci așa se zice, că aceasta joacă cel mai mare rol în răsboiu actual. Deoarece Burii au impuscat toți catărăi. Anglia face acum mari cumpărări de cai și catără. Până de present ea a chemat încă 46 de batalioane sub armă, pe cari le-a împărțit în mai multe locuri, voind astfel să atace din toate părțile pe Burii. Acestea la rândul lor încă nu se lasă mai pejos, căci și ei se înarmează tot mai mult, și pe lângă aceasta se alătură cătră ei în număr tot mai mare și Olandezii, pe cari Anglia î-a provocat ca să-i fie credincioși, dar' acestia sătui de domnia engleză, să răscoală cu putere contra ei. Despre decurgerea răsboiului vin acum foarte puține stiri, deoarece de când cu căderea Ladis-mithului în mâinile Burilor, censura militară nu permite publicarea depeșelor. Ceea-ce măchinește mai mult pe Anglia este, că mulți dintre soldații englezi au desertat, ba au trecut chiar și pe partea Burilor.

Noul comandant al ostilor engleze, Lord Roberts, a plecat deja spre Africa-de-sud, pentru ca să ia comanda trupelor. La gară a fost însoțit de Prințul de Galles, de Duce de Connaught și de Cambridge, de lord Wolsey și de ministrii de răsboiu.

COLINDE

I.

Cu podoabe d'argint,
Cum n'am văzut de când sunt.

Cu căluțu gălbior,

Da nu-i galben de făptură,

Ci-i galben de-alergătură,

Călărgat și mi-a dumblat,

Pe. Dumnezeu l'a căutat,

L'a căutat și l'a d'aflat

Sus în slava cerului,

In chilie de tămâie

Cu d'ușile d'alămâie.

Casta-i ziua de Crăciun,

Noi umblăm și-o colindăm,

Peste d'al c'o inchinăm,

O 'nchinăm spre sănătate

Si cu multă veselie

Ca Dumnezeu să ne ţie.

III.

Doamne Isuse Christoase,

Mult ne-ai lăsat zori frumoase

Cu raze prea luminoase.

Tu din cer te-ai pogorit,

Din fecioară te-ai născut,

Cu oameni ţi-ai petrecut.

Te-ai născut cu umilință

Ca să ne fiu cu credință

Si te-ai dat la răstignire

Spre a noastră măntuire,

Si te-ai dat în chip de rob

Ca să scoți lumea din foc,

Si te-ai dat în chip de slugă

Ca să scoți lumea din muncă.

Așteptă-mu-te, Christoase,

Ca niște pasări setoase,

Când pogoră

La isvoare

Si se pleacă

De s'adapă

Si lui Dumnezeu se roagă

Din grele primejdii scăpă

O Isuse, mult 'mi esti dulce,

Ne-ai spăsit cu sfânta cruce,

Toți cu ea la raiu ne-omducă,

Cu toți sfintii dimpreună,

Să ne facem voia bună!

IV.

Sub poalele cerului

La mijloc raiului

Este-o masă mare 'ntinsă.

Dar' la masă cine řade?

Săde bunul Dumnezeu

Cu Ioan, sfânt Ioan

Si judecă pe Adam.

— Ești, Adam, din raiu afară,

Dacă 'n raiu nu ţi-a plăcut

La mirosl florilor,

La dulceața poamelor,

La versul pasărilor!

— Fii'mi, Doamne, iertător,

Iertător și crezător,

Cam greșit și-am adormit

Sub un pom mare 'nflorit.

Serpele m'a ocolit,

Mai tare m'a amețit.

La căpătăi

Un gătuui,

La picioare

O floare mare,

La mijloc

Un busuoc.

Piatră mare mi-a lăsat,

Piatră mare nestimată,

De lumină lumea toată.

V.

Adam dacă a greșit

Domnul din raiu l'a gonit.

Din Raiul cel din Edem,

Osindit cu greu blestem.

Ear' Adam dacă a văzut,

Că 'n greseală a căzut,

Si din raiu afară dat,

Isgonit și lăpată.

A sezut jos într'un loc.

Plângând cu lacrimi de foc,

Cu jale la Raiu privind

Si cătră densus grăind:

O Raiule, lăcaș sfânt!

Mă vezi în ce jale sunt?

</div

NOUTĂȚI

Spre orientare. Oficiul postal din loc atrage din nou luarea aminte a on. public, că mandatele postale vechi, covertele de bani și blanșetele numai până la 31 Dec. n. se mai pot folosi. De aci înainte ele se înlocuiesc cu altele noi, care se află de vînzare la poșta. Suma banilor ce se trimit trebuie să fie calculată în coroane și fileri, căci altcum nu se primește. Totodată se face on. public cunoscut, că mandatele vechi, pe care abonenii foilor le-au primit dela administrația acestora, se pot folosi până la sfîrșitul lui Ianuarie. De sine înțeles însă, că suma și aci trebuie să fie calculată în coroane.

Universitatea săsăoă a votat comunei politice Seliște, pentru întreținerea școalei industriale 200 fl., comunei bisericești gr.-or. din Răhău 200 fl. și comunei bis. gr.-or. din Sebeș 200 fl.

Sărbațori triste de Crăciun a avut în Orăștie dl Dr. Dósa, profesor la gimnasiul din loc. Voind anume să facă bucurie copilei sale prin pomul de Crăciun, până-ce l'au impodobit și au aprins luminiile, au pus copila să se culce, pentru că cu atât mai mare să-i fie bucuria când se va trezi și va vedea pomul. După-ce l'au impodobit și au gătat cu toate, au sculat copila, care somnoroasă cum era, privind pomul aprins, îndată a picat la pămînt și a murit. Mamă-sa, de spaimă și supărare, încă s'a imbolnavit.

Expulsare. Di Victor Braniște, st. universitar în Cernăuți, fratele lui Dr. Valer Braniște, directorul »Patriei«, a fost expulsat din Bucovina.

Femei pe câmpul de răboiu. Burii numesc pe soția viteazului general Joubert »mătușă«. Credincioasa soție a însotit pe viteazul său bărbat și pe câmpul de răboiu, care băntuit acum în Africa-de-meazăzi. Ea cunoaște toate apucăturile răboiului și manuează arma ca orice soldat, însă ea se ocupă mai ales cu îngrijirea răniților. Ea se îngrijește, că bărbatul seu să aibă toate comoditățile, ea însăși îl arangăza cortul și-i ferbe mâncarea. Dacă îl mai rămâne timp, îl folosește pentru a lega ranele răniților și a îngrijii de ei ca o mamă. Afară de aceasta stă în ajutorul bărbatului său cu sfatul. După-cum se telegrafează din Bruxela și principesa Salm-Salm a plecat în tabăra Burilor. Principesa Salm este și unu general american și s'a căsătorit după principale Felix Salm-Salm. Când bărbatul ei a intrat în trupa voluntarilor americani, ea l'a urmat pretutindeni, și s'a luptat alături cu bărbatul său.

Sinucidere în biserică. În biserică Sf. Petru din Roma a fost găsit spânzurat un anumit Angelo Bernardo. Biserica a fost îndată încuiată până-ce se va sfîrși de nou.

Prinderea unui înșelător de căsătorie. Gendarmeria din Waid a prins pe un bărbier, anume Florian Sturm, care sub cuvântul voește să se căsătorească, a înșelat în Budapesta și provincie vre-o 16 fete, de iau dat bani.

O victimă a amorului nefericit. Pe o stradă din Budapesta a fost găsită moartă o femeie tinere, având lângă ea un revolver și o scrisoare, care avea următorul conținut: »Numele meu e Sofie Bodnar, de 31 ani, de loc sunt din Mureș-Oșorhei, dar' am ocupat aici în Budapesta, la o fabrică de mașini, un post de scriitor. Moarta mi-am făcut-o singură, deoarece tinérul pe care îl iubiam atât de mult, a fost căsătorit. D-zeu să-mi ierte peșcatul!«

Curiositatea nu e totdeauna bună. Un învățăcel de comerciant din Breslau în etate de vre-o 14 ani, trecând peste un pod de fer, s'a frecat cu mâna de el, și se vede că i-a căzut bine răceala ferului, cu toate că simția că mâna i-se cam lipese de el. Curios să vadă dacă se lipsește și limba n-a stat mult pe gânduri, ci și-a pus-o pe ferul rece, înghețat. Când să și-o tragă, de unde să mai poată, deoarece ea se lipise bine de fer, și din ce trăgea, din ce îl duria mai tare, băi începusese pe urmă a curge și sângele și astfel îngheța și mai tare. A început apoi să strigă după ajutor. Mai mulți oameni alergând la el, s'au apucat cu totii de i-au suflat sub limbă până-ce s'a topit ghiața și abia așa și-a putut-o deslipit.

Estate înaltă. În Chichinda-mare a murit vîedova Katarina Galitzer, în estate de 105 ani.

Intr'o stare infiorătoare s'a aflat zilele trecute, un lucrător din Viena. El a fost pus adecă că să curețe zăpada de pe coperișul unei case cu două etagiuri. Cum împingea el zăpada jos, deodată a alunecat cu un picior pe coperiș la vale. Ceea-ce l'a scăpat de moarte a fost, că era legat peste mijloc cu o funie, care încă era legată de o fereastră a podului. Astfel bietul lucrător atîrnă în aer. Un medic care locuia în acele case vîzîndu-l, și-a dat totă silința de l'a tras pe fereastră în casă. Cu toate acestea a primit câteva răni la trup și a fost dus în spital.

Un paradis pentru câini, cel puțin așa scriu foile polone, este un oraș din Galitia, a cărui numire însă o retac. Eată anume ce se povesteste: Un câine care umbla rătăcit pe strade, a fost prins și dus la administrația comună, unde a fost foarte bine îngrijit, până-ce stăpânul său a aflat unde și s'a dus după el. Care nu-i fu mirarea însă când i-sa spus că trebuie să plătească pentru el nu mai mult decât 15 fl. Căci, a zis administrația comună, câinele se află aici de 19 zile; în aceste zile în fiecare dimineață el a căpătat cafea, la ameazi supă de carne de vită și friptură, sărăcina asemenea; afară de aceea peste zi a mai primit și zăhar, cárnați și brânză, și a avut un pat de durmit că se poate de bun. Curat ca într'un paradis!

O ticălosul de eu
Cum scărbii pe Dumnezeul
Greu păcat Evo de noi,
Că vom fi tot în nevoi,
Ci o! Doamne milă ta,
Cată spre zidirea ta,
Să nu mă lăsa scăribi,
Să fiu până în sfîrșit.

VI.

Sus în poarta raiului
În mijlocul cerului
Frumoasă masă e întinsă,
Dar la masă cine sede?
Sede Domnul Dumnezeu
Cu Ioan, sfântu Ioan.
Dar din gură ce grăiră?
De Iuda se sfătuiră.
Că Iuda a biruit,
Cheile că le-a luat
Si în rai că a intrat,
Dar din rai el ce-a luat?
A luat luna cu lumina
Si soarele cu căldura
Si crucea de sărutat,
Busuioc de botezat,
Busuiocul fetelor.
Măgheranul nevestelor,
Ismă creață babelor,
Bulz de aur junilor.
Să fi, gazdă, sănătoasă,
La mulți ani mai veseloasă,
Ca și toamna cea bogată,
Cu de toate 'ndestulată.
Pe noi să ne dăruiți
Cu doi, trei bani de argint;
La Crăciun,
Un cojoc bun,
Si bani mari
În buzunar.

VII.

Mărire întru cei de sus!
Ingerii săntare au adus,
Că Christos azi s'a născut
Lumea cu dar o-a umplut.
Dela tatăl cel înalt,
Dumnezeu adevărat.
Mama pruncul l'a înfășat,
Să în esle l'a culcat,
El cu reze de pe cap
În sălaş a luminat
Că e și Dumnezesc
Fiul Tatălui cereșc.

Voi păstori acum plecați,
Pe Christos curând cătați,
Să cu fluerul cântați
Cu ingerii lăudați,
Castăzi fiul, Domnul sfânt
Să scoborți pe pămînt
Magilor și voi veniți
După stea călători,
Pe Christos îl dăruîți
Săpoi lumii îl vestiți,
Că-i soare din răsărit
Pentru neamu întunecit.

Să voi vă și munți înalți
Azi cu oamenii sălătați,
Să voi turme să sărbați
Sus la ceruri să căutați
Că soarele ce s'a născut
Cu lumină ne-a umplut.

Un hoț de saci. Individul de 29 ani, Metod Liszák din Bilnitz, era în serviciu la o berarie de-acolo. Într-o zi, se vede că pre multi saci se aflau pe-acolo, s'a pus să a furtat 30 din ei și 17-i-a dat gazdei sale pentru cuartir și vipt, ear' ceialaltă 13-i-a ținut pentru sine. Descoperindu-se furtul el a fost dat afară din slujbă și dus la judecătorie.

Mâncat de lupi. Un teran, care mergea pe drum spre Lugos, a fost mâncat de lupi.

Din dramele amorului. Din Miskolc se scrie, că morarul Árpád Kupa de-acolo, și-a împușcat amanta pe stadă, din cauza că a devenit necredincioasă, ear' după aceea și-a tras și lui un glonț, rămânând mort pe loc. Fata din norocire a fost numai puțin atinsă la umăr și deci a putut scăpa cu viață.

Definute au fost în hotelul »Belevue« din Zürich baronesa Olga Blanchard de Murat dimpreună cu fiica sa, pentru o datorie de 15.000 franci. Nainte de aceasta, până-ce trăia încă tatăl fetei se aflau cu totii în Budapesta. Cat ce a murit el, ele au început să se întoarcă.

Sinucidere. Un infanterist, dela Reg. 4 din Viena, de frica pedepsei fiindcă a adurnit în postul seu, s'a împușcat.

Bora. Pe Marea-adriatică, după cum se vedește din Fiume, băntue de căteva zile bora cu o furie grozavă. Gerul și atât de mare, încât pasările cad din sbar. Tot astfel de stiri sosesc și din Triest.

„Resignare“ e numele unei nove compozitii musicale de Justin Cl. Inga (elev al conservatorului din Cluj) cuvinte de Ioan Scutaru. Compoziția este dedicată d-soarei Valeria Roșescu și e aranjată pentru voce și pian. Se află de vînzare la autor în Cluj și la librăria Ciurcu din Brașov.

Mort în decursul tunderii părului. Oficialul de tren din Viena, Alois Bobmer, a murit Sâmbătă subit, în timpul ce bărbatul să tundea părul.

Pentru — mustăță. Un proprietar din cercul Lötz, s'a dus zilele trecute într-o ospătărie a comunei, și fiind foarte obosit, s'a pus pe un scaun și a adurnit. Feciorul ospătarului, vîzîndu-l în durind și aflat de bine să facă o glumă cu el. Aprîndîndu-și tigara, după-ce a fumat puțin din ea, s'a dus apoi la el și a început să-i arde mustăță. Proprietarul trezindu-se, a început să face larmă, ceea-ce auzind ospătarul a venit la el și l'a întrebăt că ce e. El i-a spus cele întemplete și drept despăgubire pentru mustăță i-a cerut 300 mărci, căci altcum arăta casul la judecătorie. Ospătarul știind bine că feciorul lui va fi pedepsit, a rugat pe proprietar să se mulțumească cu 150 mărci, la ceea-ce acela învinindu-se a luat banii și s'a dus.

Si-a omorît copila! Teranul Nicolae Mercse din Dieci, și-a omorât copila de 7 ani ce o avea, din cauza că fiind vîdu, voia să se căsătorească de a doua-oară, dar' femeia pe care o iubea, nu voia din pricina sărmanei copile. A doua zi a fost deținut.

A murit cătând. Un mare proprietar din Nyomja, Josef Eisenschenk, și-a petrecut Dumineca trecută într'un birt, în societatea mai multor prieteni, având lângă ei și musică. Când Eisenschenk tocmai cântă o piesă, care se începe cu: »Nici când nu vom muri«, atunci deodată fu lovit de apoplexie și căzu mort la pămînt.

Nu e om de peană. Pe căt de bine știe Burul să poarte arma, pe atât de rău știe purta peana. Când e silit să sărbeze oare unde numele, atunci se pregătește că și-ancând ar face cine știe ce lucru mare. În casă se face o tacere adâncă, mama provoacă copiii ca nici să nu se miște, ear' tatăl sloboade din pipă niște sum ca norii de gros și stă gânditor. După aceea se curăță cu grije un corn al mesei, se pună biblia pe el, și hârtia pe care are să se subscrie. Se grupează apoi cu totii în jurul mesei și mama de nou spune la copii să fie linistiti, căci tatăl are să-și scrie numele. El prinde apoi peana în mână și înceț și cu oare-care frică începe să scrie. În cel mult 4 minute el a isprăvit; își prezintă apoi numele și se scoală mulțumit dela masă.

Mort în urma tăierii unei bătături. Din Bozeș se scrie, că căpitanul Zanotti de-acolo, tăindu-și bătătura ce o avea la picior, i-sa învenit sâangele și îndată a murit.

O catastrofă în biserică. Într-o comună din Rusia, în decursul serviciului divin s'a prăbușit o parte a boltiturei, omorind 12 persoane, ear' pe 28 răniindu-le grav.

O familie arsă. Într-o comună de lângă Leipzig a isbucnit noaptea foc într-o casă, căzând jertfă flacărilor părintii și 3 copii ai lor.

Domnii abonați ai foii noastre sunt rugați să binoviască a grăbi cu achitarea sumei ce ne datoresc pe anul de față.

Din țara povestilor.

Un mare călător a zis: »Dacă s-ar face taboul ceremoniilor de căsătorie din toate țările lumii, am avea taboul cel mai ciudat.«

Si pentru că să inaugureze el însuși acest tabou, a arătat modul în care se fac căsătoriile la tribul Negritos, din insulele Filipine. Tinerii miri se urcă într'un copac, pe ramurile cele mai înalte, dimpreună cu preoteasa; rudele stau pe ramurile cele mai de jos. Si când ceremonia e sfîrșită, mirii se îmbrățează și se lasă să cadă jos de pe ultima ramură. De asemenea și rudele.

Un alt călător arăta cum se fac căsătoriile într'una din insulele Oceaniei; și vorba despre insula Mangaia, cea mai meridională din cele septete, care formează arhipelagul Hervey sau Cook.

Mangaia este o insulă de mărgean incunjurată de două cercuri tot de mărgean, pe cari este aproape cu neputință de mers din cauza ghimpilor. Aceste ziduri tari, contra căroru nu pot nimic valurile oceanului, au în ele cavitați, pesteri, grote, în cari s'au format sate, locuințe singurative. Grotele servesc și de refugii.

Pe insula Mangaia sunt trei sate din care cel mai important este Oneroa. După toate dovezile, locuitorii sunt de origină malaieză.

Când misiunari englezi veniră să se stabilească aici în mod definitiv, între anii 1842 și 1852, găsiră la indigenii creștini un obiceiu de căsătorii dintre cele mai neauzite.

Era un obiceiu rămas din vremile lor păgâne, și pe care creștinismul nu-l putuse distrugere.

Când mireasa eșia din casa părintească spre a se duce la biserică, unde trebuia să fie cununată, își găsia drumul acoperit cu corpu omenești. Trebuia să calce pe aceste corpi, în vreme ce rudele ei o însotiau pe alătura de sirul de corpi, jucând și căinătănd.

La casa mirelui era aceeași scenă. Însă el nu călca pe spatele rudelor sale, ca mireasa, ci pe acelea a rudelor nevestei. Obiceiul acesta există și azi.

Mult timp încă, după introducerea cristianismului, locuitorii din Mangaia au fost canibali, adevărat măncători de oameni. Si azi încă, deși toți locuitorii sunt creștini, autoritățile surprind încă măncători de oameni în flagrant delict.

Despre locuitorii din Mangaia se mai povestesc încă următoarele:

In 1823 un popă englez, trecând pe acolo, a lăsat doi porci ca amintire a visitei sale. Indigenii care nu cunoșteau aceste animale, îi duseră cu seriositate în biserică lor păgână, îi imbrăcară, îi aşezără într'un colț ca dumnezei străini, îi hrăniră bine și să închiara lor.

Însă ceea-ce nu înțelegeau ei erau grohoturile porcilor, despre care ziceau că e o limbă deosebită. Mult timp s'au chinuit să înțeleagă ceva din această limbă, pe care o credeau ca un oracol, dar' vîzînd în același timp murdăria ce faceau porcii, s'au hotărît într'o zi să-i sacrifice divinităților lor.

Mai la urmă, porci tot au servit la ceva, căci cu viețile lor au cruțat mai mulți oameni de-a fi înjunghiați înaintea zeilor.

FEL DE FEL

O copilă de 5 ani cătră mamă-sa:

— Mamă, pentru ce se aud astăzi atâtea pușcături?

— Fiindcă după ameazi e înmormântarea unui general.

Copila, după puțină gândire:

— Aha, aşadar' el nu e mort de tot.

Oglinda japoneză. Deja din timpuri străvechi, oglinda joacă mare rol. Vechile legende japoneze istorisesc multe lucruri de interes despre sabie, pușcă și oglindă. Odinioară oglinzi erau făcute din metal. Precum japoanezii vechi considerau sabia ca sufletul soldatului, așa consideră femeile Japoniei oglinda de lucru cel mai indispensabil. Fiecare japoneză are o oglindă perfectă, mândria ei. Proverbul japonez zice: »Pe cum de strălucitoare îți este oglinda, așa de strălucitor îți este sufletul«. În Japonia se consideră acest proverb atât de sfânt, încât multe temei și-au spart oglinzi defectuoase. În vechime japoanezii puneau oglinda pe altar. Chiar și azi oglinda se bucură acolo de o cinste din cele mai deosebite. Înainte de ce japonezul ar fi plecat la drum, merge la biserică și înge-nunchind înaintea oglinzei se rugă cu evlavie. Oglinda era folosită chiar și în justiție. Cu ocazia interogatoriilor, judecătorul ținea o oglindă înaintea criminalului, pentru că astfel să-l silească a mărturis. Interesantă este povestea fetei japoaneze decăzute, care înaintea peșterei, unde locuia zeița soarelui, punea o oglindă și începea să joace jocul fermecător al femeii japoaneze. Zeița soarelui vrând să vadă jocul fermecător, care i-se reflecta din oglindă, eșă din peșteră. Dar a eșit spre pierzarea ei, deoarece cavalerii fetei decăzute au închis gura peșterii și de atunci zeița soarelui aleargă prin univers să-și caute loc de refugiu și în același timp varsă lumina soarelui asupra imperiului lui Mikado. Originea acestei legende a rămas în Japonia ca o vecină sărbătoare, ce se pînează în fiecare an.

Oglinda din orient se deosebește încă și azi mult de oglinda apusului. Oginzile japoaneze sunt toate făcute din metal și întepenite pe bambus. Oginzile de metal de prin biserici poartă urmele cultului Buddha. Cele mai caracteristice oglinzi însă le purtau soldații japoanezi. Ele erau făcute în formă de evan-taliu, și erau folosite pentru a se scuti contra loviturilor, ear' de altă parte pentru a turbura vederea inimicului prin strălucirea lor.

Mulțumită.

In decursul anului c. ne-a incurz încă colecte cu bani în favorul noii biserici din comuna noastră Căpuri-Surduc dela: dl

preot din Turnișor Nicolau Tîntea, cu lista nr. 805, dela 49 contribuvenți 3 fl. 08 cr. Această colectă ni-să trimis prin dl Ioan Papiu, protopresbiter.

La lista nr. 1548 din Pesac ne-a trimis dl preot Andrei Fizeșan dela biserică 3 fl. Dl Iosif Boca, preot în Valea-mare ne-a trimis la lista nr. 60 suma 1 fl.

Afără de aceste colecte în bani, dl Teodor Ignă din Budapesta ni-a trimis două icoane frumoase, menite pentru despărțemântul femeilor, cari icoane sunt cu prețul de 20 fl. Dl Adam de Nandra din Dobra ne-a dăruit două feșnice menite pentru copii de îmbrăcat în biserică, ear' dl Lajos Pasc două feșnice și două haine albe de îmbrăcat copiii la serviciul din.

Evlavioasa creștină Luția Ignă din loc, în semn de pietate cătră răposatul ei soț Petru, a cumpărat un rînd de odădii negre, din barson foarte fin, cu prețul de 40 fl., cari odădii sunt menite pentru serviciul la îngro-paciuni.

Pentru colectarea în bani și pentru dărurile prețioase din partea celor ce iubesc podoaba casei Domnului aduc sinceră mulțumită marinimoșilor binefăcători.

Căpuri-Surduc, în Decembrie 1899.

Ioan Budoiu,
preot.

Redactor responsabil: Petru P. Barbuțiu

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii »Corvineana«, societate pe acții, se învită în virtutea §-lui 19 din statute la

a IV-a adunare generală ordinată

care se va ține în Hunedoara la 11 Februarie st. n. 1900 la 2 ore p. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcționii des-pre starea întreprinderii peste tot și despre rezultatul anului al IV-lea de gestiune în special.

2. Raportul comitetului de supraveghere.

3. Darea absolvitorului direcționii și comitetului de supraveghere.

4. Decisiunea asupra împărțirii pro-fitului curat, realizat în anul al IV-lea de gestiune.

5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcționii și ai comi-tetului de supraveghere pe anul de ges-tiune 1899 și pentru viitor.

6. Intregirea postului de cassar de-venit vacant prin moarte.

7. Intregirea unui loc devenit va-cant în direcționie.

8. Alegerea comitetului de supraveghere pe un nou perioadă de 3 ani.

9. Eventuale propuneri ivite în ca-drul §-lui 28 din statute.

10. Exmiterea alor 2 acționari pen-tru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari voesc a par-ticipa la adunare în persoană sau prin plenipotențiati, sunt rugați a-si depune, în înțelesul §-lui 20 din statute, la cassa institutului, actiile eventual documentele de plenipotență, cel mult până în 10 Februarie st. n. 1900.

Hunedoara, Decembrie 1899.

(630) 1-2 Directiunea.

Atragh binevoitoarea luare aminte asupra prăvăliei mele bogat provăzută cu tot felul de MARFĂ DE MANUFACTURĂ pentru trebuințele de casă, și anume:

BUMBAC DE BĂTUT și ATĂ DE URZIT, aduse din cele mai bune fabrici, se pot căpăta cu prețuri foarte ieftine la subscrișul.

Totodată aduc la cunoștința celor ce au trebuință, că pregătesc în timp scurt și cu preț moderat

● ● ● Haine de CALUȘERI ● ● ●

pe care le vînd, le dău în folosință, ori, la cerere, le fac anume.

Cu deosebită stima

Ion Lazaroiu,

negustor în Orăștie (Szászváros).

(577) 4—

Tipografia aceasta este provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine assortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, este pusă în poziție de a putea executa orice comande prompt și cu acurateță, precum: Opuri și broșuri, placate, bilete de logodnă și cununie, carte și epistole, couverte în toată mărimea, note, circulare și preț-currenturi, bilete de vizită, după plac și cerere, registre și imprimante pentru toate speciile de serviciuri, bilanțuri, compturi, adrese și anunțuri. Tipărituri de tot felul pentru băncile românești. Asigurăm totodată pe cei ce binevoiesc a ne onora cu comandele d-lor, că pe lângă promptitudine și acurateță, ne vom nisia ca lucrările să devină în această tipografie, să fie lipsite și de erorile de tipar.

Prețuri foarte moderate!

Comande din afară se efectuesc repede!

